

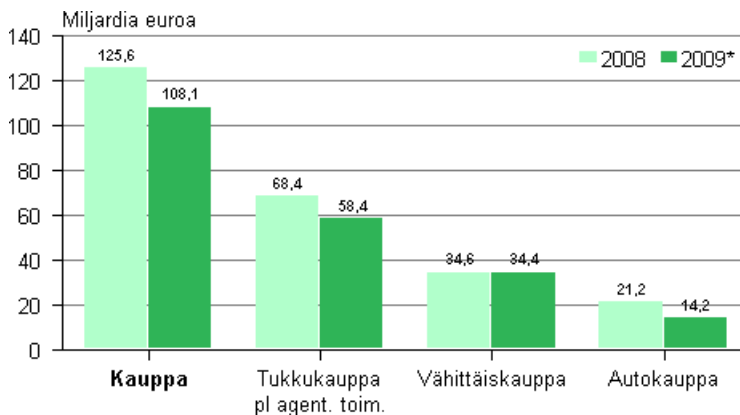
Kaupan tilinpäätöstilasto

2009, ennakko

Kaupan liikevaihto putosi 13,9 prosenttia 2009

Kauppa keräsi liikevaihtoa vuonna 2009 Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 108,1 miljardia euroa. Liikevaihto heikkeni edellisestä vuodesta 17,5 miljardia euroa eli 13,9 prosenttia. Eniten liikevaihto putosi tukku- ja autokaupassa. Tukkukaupan liikevaihto heikkeni 14,5 prosenttia ja autokaupan 33,1 prosenttia edellisestä vuodesta. Sen sijaan vähittäiskaupan liikevaihto säilyi lähes edellisvuoden tasolla pudoten vain 0,6 prosenttia vuotta aiemmasta.

Kaupan liikevaihto toimialoittain 2008–2009*

*ennakkotieto

Kaupan myyntikate oli 22,9 prosenttia liikevaihdosta. Myyntikate kuitenkin heikkeni 1,8 miljardia euroa edellisestä vuodesta. Käyttökate putosi 1,2 miljardia euroa ja oli 3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Sen sijaan kokonais- ja tilikauden tulos kohenivat sekä euromääräisesti että prosentuaalisesti. Voittoa kauppa sai 2,4 miljardia euroa eli 2,2 prosenttia tuotoista.

Vaikka tukkukaupan liikevaihto heikkeni voimakkaasti, kannattavuuden tunnusluvut kuitenkin kohenivat käyttökate ja liiketulosta lukuun ottamatta. Autokaupassa kaikki euromääräiset kateet putosivat edellisestä vuodesta. Sen tunnusluvuista myyntikate oli ainoa välitulostulo, joka koheni prosentuaalisesti. Vähittäiskaupassa kaikki muut lasketut kannattavuuden tunnusluvut heikkenivät prosenttiyksikön verran, paitsi myyntikate. Vähittäiskaupan myyntikate, 10,5 miljardia euroa, nousi 30,4 prosenttiin liikevaihdosta.

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoverotusaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä.

Sisällys

Kauppa 2009, ennakko.....	4
1. Liikevaihto.....	4
2. Kannattavuus.....	5
3. Rahoitus.....	6
4. Investoinnit.....	7
5. Päivittäistavara-kauppa.....	7

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kaupan tuloksen muodostuminen 2009, ennakkotieto.....	8
Liitetaulukko 2. Kaupan tunnuslukuja 2009, ennakkotieto.....	8

Kuviot

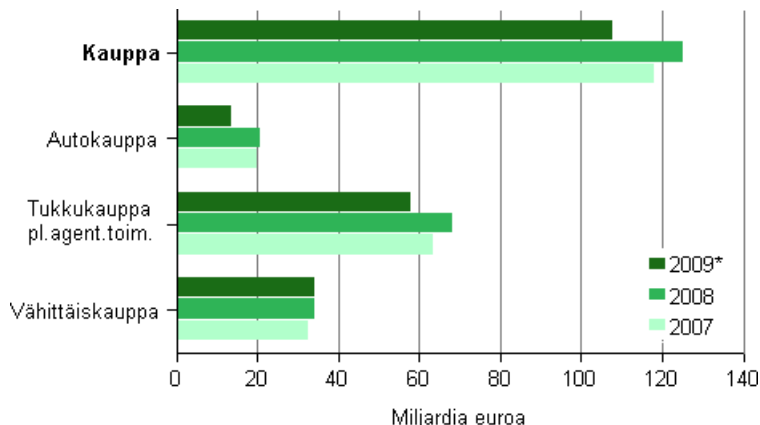
Kuvio 1. Kaupan liikevaihto toimialoittain 2007–2009*.....	4
Kuvio 2. Kaupan liikevaihdon muutos toimialoittain 2008 ja 2009*.....	4
Kuvio 3. Kaupan liikevaihto suuruusluokittain 2009*.....	5
Kuvio 4. Kaupan käyttökate toimialoittain 2007–2009*.....	5
Kuvio 5. Kaupan pk-yritysten kannattavuus 2007–2009*.....	6
Kuvio 6. Kaupan kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2007–2009*.....	6
Kuvio 7. Kaupan aineelliset nettoinvestoinnit toimialoittain 2007–2009*.....	7
Kuvio 8. Päivittäistavara-kaupan liikevaihto 2007–2009*, pk- ja kaikki yritykset.....	7
Kaupan tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	9

Kauppa 2009, ennakko

1. Liikevaihto

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kaupan yritysten liikevaihto oli 108,1 miljardia euroa vuonna 2009. Liikevaihto putosi edelliseen vuoteen nähden 17,5 miljardia euroa eli 13,9 prosenttia. Tukkukaupan osuus kaupan liikevaihdosta oli yli puolet eli 54 prosenttia, vähittäiskaupan 32 ja autokaupan 13 prosenttia. Agentuuritoiminnalle kertyi liikevaihtoa miljardi euroa eli noin prosentti kaupan liikevaihdosta.

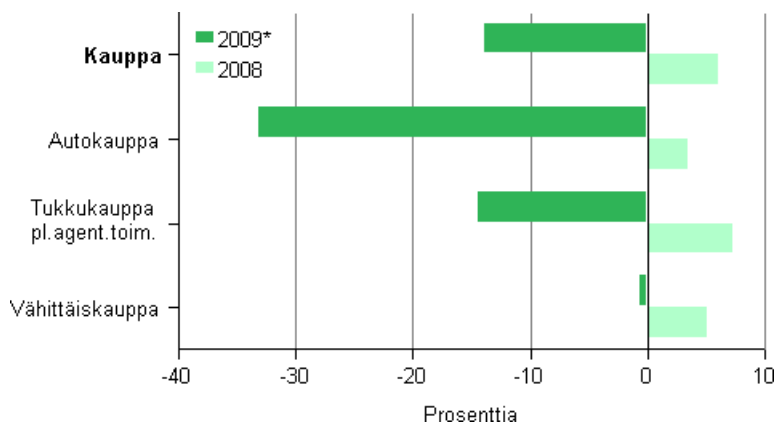
Kuvio 1. Kaupan liikevaihto toimialoittain 2007–2009*

*ennakkotieto

Kaupan liikevaihdon pudotus tuli lähinnä auto- ja tukkukaupasta. Tukkukaupassa liikevaihto supistui 9,9 miljardia, kun se vähittäiskaupassa heikkeni vain 209 miljoonaa euroa.

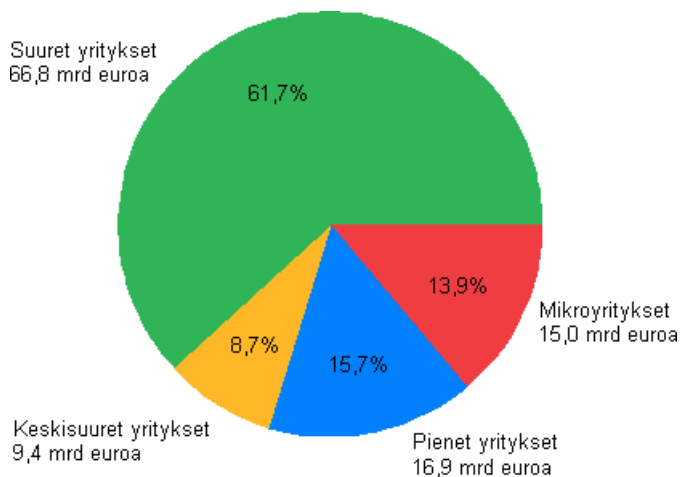
Kuvio 2. Kaupan liikevaihdon muutos toimialoittain 2008 ja 2009*

*ennakkotieto

Autokaupan liikevaihto putosi 7 miljardia euroa edellisestä vuodesta. Autokaupan liikevaihdon voimakkaaseen pienenemiseen vaikutti markkinoiden laskun lisäksi 1.4.2009 voimaan tullut autoverolain muutos, jossa uusien autojen myynissä autoveron osuus käsitellään kirjanpidossa liikevaihdon ulkopuolisena eränä. Näin ollen vuoden 2009 luvut eivät ole suoraan vertailukelpoisia edelliseen vuoteen nähden.

Kuvio 3. Kaupan liikevaihto suuruusluokittain 2009*

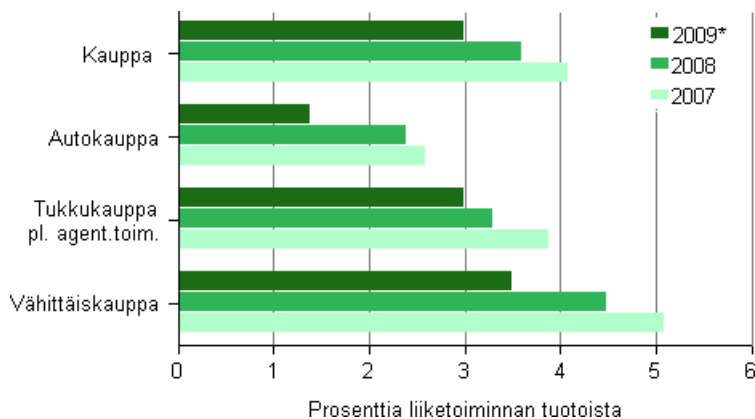
*ennakkotieto

Kaupan pk-yritykset keräsivät 41,3 miljardia euroa liikevaihtoa vuonna 2009. Niiden liikevaihto kutistui 5,9 miljardilla eurolla edellisvuodesta. Pk-sektori kattoi 38 prosenttia koko kaupan liikevaihdosta.

2. Kannattavuus

Myyntikate, jota kaupassa kertyi 24,8 miljardia euroa, oli 22,9 prosenttia liikevaihdosta. Myyntikate kuitenkin heikkeni 1,8 miljardia euroa edellisestä vuodesta. Käyttökate putosi 1,2 miljardia euroa ja oli 3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Rahoituskulujen väheneminen ja satunnaisten erien suotuisa kehitys nostivat kokonais- ja tilikauden tuloksen edellisvuotista paremmaksi sekä euromääräisesti että prosentuaalisesti. Voittoa kauppa sai 2,4 miljardia euroa eli 2,2 prosenttia tuotoista.

Kuvio 4. Kaupan käyttökate toimialoittain 2007–2009*

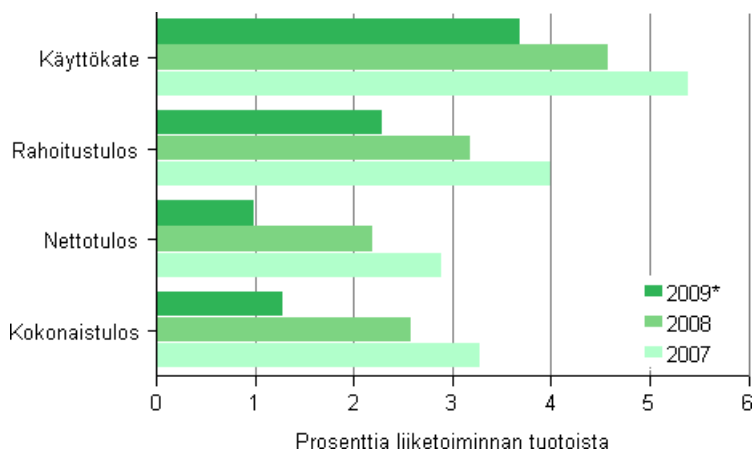
*ennakkotieto

Myyntikateprosentti oli ainoa autokaupan lasketuista kannattavuuden mittareista, joka koheni edellisestä vuodesta. Myyntikate, jota autokaupalle jäi 2,8 miljardia euroa, oli 19,6 prosenttia liikevaihdosta. Kaikilla muilla tunnusluvuilla ja välituloksilla tarkasteltuna autokaupan kannattavuus heikkeni edellisestä vuodesta. Voittoa autokauppa tuotti 150 miljoonaa euroa eli prosentin liiketoiminnan tuotoista.

Tukkukaupan myyntikate, jota jäi 10,8 miljardia euroa, putosi 1,1 miljardia euroa vuotta aiemmasta. Käyttökate heikkeni puoli miljardia ja sitä kertyi 1,8 miljardia euroa. Voimakkaasti vähentyneet rahoituskulut nostivat nettotulosta runsaan puoli miljardia edellisvuotista suuremmaksi. Nettotulos kohenikin prosenttiyksiköllä ja oli 846 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos, 1,6 miljardia euroa, oli 2,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Myyntikate säilyi edellisvuoden tasolla vähittäiskaupassa. Sen sijaan muut lasketut kannattavuuden tunnusluvut heikkenivät prosenttiyksikön verran. Voittoa vähittäiskauppa sai 584 miljoonaa euroa, mikä oli 1,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Kuvio 5. Kaupan pk-yritysten kannattavuus 2007–2009*

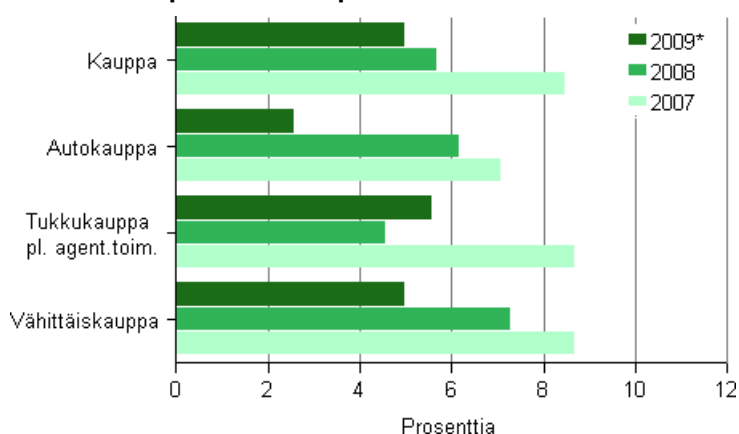
*ennakkotieto

Kannattavuus heikkeni kaupan pk-sektorilla. Kaikki välitulokset laskivat euromääräisesti ja myyntikattea lukuun ottamatta myös prosentuaalisesti. Myyntikate, jota pk-sektori keräsi puolet kaupan myyntikatteesta, koheni edellisestä vuodesta 2,1 prosenttiyksikköä ja oli 30,5 prosenttia liikevaihdosta. Varsinaisen toiminnan kulujen vähentämisen jälkeen jäi pk-yrityksille käyttökate 1,5 miljardia euroa rahoitus- ja satunnaisten kulujen sekä verojen kattamiseen. Pk-sektori sai voittoa miljardi euroa, mikä oli 2,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

3. Rahoitus

Vaikka kaupan omavaraisuusaste koheni lähes 2 prosenttiyksiköllä, lisääntyivät myös kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon. Omavaraisuusaste oli 41,6 prosenttia taseesta ja kokonaisvelat 30,1 prosenttia.

Kuvio 6. Kaupan kokonaispääoman tuotto toimialoittain 2007–2009*

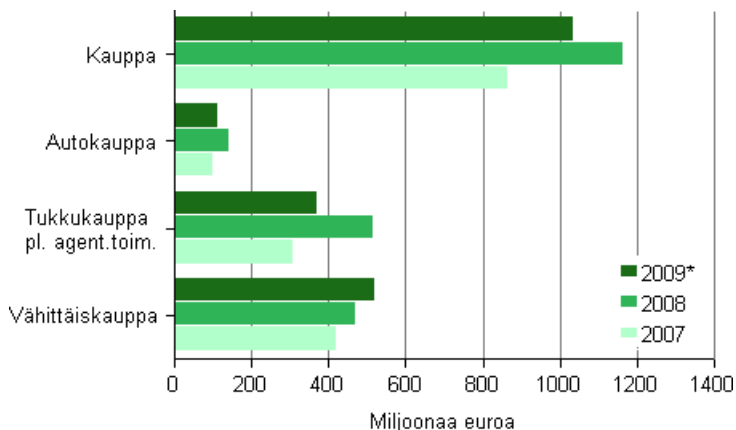
*ennakkotieto

Kaupan pk-sektorin kokonaispääomantuotto heikkeni 3,7 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta ja oli 5,8 prosenttia. Kokonaisvelat suhteessa liikevaihtoon lisääntyivät 4,1 prosenttiyksiköllä nouden 28,7 prosenttiin.

4. Investoinnit

Vuonna 2009 kaupassa investoitiin miljardilla eurolla, 11 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna. Liikevaihtoon suhteutettuna investoinnit olivat prosentin luokkaa. Autokauppa investoi 114 miljoonalla, tukkukauppa 375 miljoonalla ja vähittäiskauppa 524 miljoonalla eurolla.

Kuvio 7. Kaupan aineelliset nettoinvestoinnit toimialoittain 2007–2009*

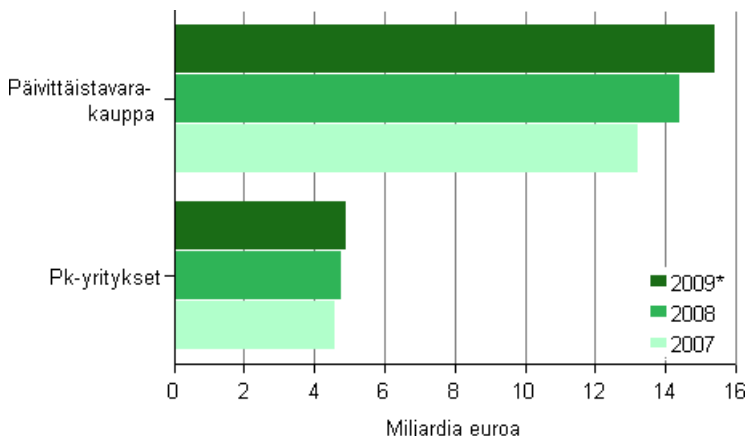
*ennakkotieto

Kaupan pk-yritykset kattoivat kaupan aineellisista nettoinvestoinneista 39 prosenttia.

5. Päivittäistavarakauppa

Päivittäistavarakauppa kattoi 45 prosenttia vähittäiskaupan liikevaihdosta. Päivittäistavarakaupan liikevaihto oli ennakkotietojen mukaan 15,5 miljardia euroa, kasvua vuotta aiemmasta oli miljardi euroa.

Kuvio 8. Päivittäistavarakaupan liikevaihto 2007–2009*, pk- ja kaikki yritykset

*ennakkotieto

Myyntikatetta kertyi päivittäistavarakauppaan 4,2 miljardia eli 27,4 prosenttia liikevaihdosta. Muuten kannattavuus jäi hieman edellisvuotista heikommiksi. Voitoksi tällä toimialalla kirjattiin 1,7 prosenttia liiketoiminnan tuotoista eli 257 miljoonaa euroa.

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Kaupan tuloksen muodostuminen 2009, ennakkotieto

TULOKSEN MUODOSTUMINEN	G Kauppa	45 Autokauppa	462-9 Tukkukauppa	47 Vähittäiskauppa
	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa	1 000 euroa
Liikevaihto	108 064 478	14 194 868	58 425 702	34 422 317
Liiketoiminnan muut tuotot ¹⁾	1 698 124	155 363	1 128 757	384 401
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	109 762 601	14 350 231	59 554 459	34 806 718
Aine- ja tarvikkeikäyttö	-83 297 193	-11 412 431	-47 658 068	-23 971 122
Ulkopuoliset palvelut	-1 970 273	-159 842	-1 410 013	-306 411
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-9 418 005	-1 330 585	-3 736 883	-4 120 443
Laskennallinen palkkorjaus	-456 467	-122 988	-60 044	-235 254
Liiketoiminnan muut kulut ²⁾	-11 297 464	-1 117 927	-4 887 340	-4 945 297
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	-79	-625	3 198	-2 782
KÄYTTÖKATE	3 323 120	205 833	1 805 310	1 225 409
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-1 390 415	-148 448	-647 479	-549 932
LIIKETULOS	1 932 705	57 384	1 157 831	675 477
Rahoitustuotot	1 284 152	141 878	791 878	326 285
Rahoituskulut	-1 246 220	-135 627	-664 181	-425 313
Verot	-809 598	-71 505	-439 814	-272 656
NETTOTULOS	1 161 033	-7 871	845 715	303 787
Satunnaiset tuotot	1 045 451	85 828	743 368	195 270
Satunnaiset kulut	-572 508	-80 238	-302 608	-181 139
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	291 827	25 591	217 318	47 507
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-51 325	-5 204	-32 454	-12 346
KOKONAISTULOS	1 874 478	18 106	1 471 340	353 080
Tilinpäätössiirrot yhteensä	58 408	9 336	54 332	-4 082
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	456 467	122 988	60 044	235 254
TILIKAUDEN TULOS	2 389 373	150 437	1 585 714	584 266

1) pl. käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot

2) pl. käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot

Liitetaulukko 2. Kaupan tunnuslukuja 2009, ennakkotieto

TUNNUSLUVUT	G Kauppa	45 Autokauppa	462-9 Tukkukauppa	47 Vähittäiskauppa
Jalostusarvo, 1 000 euroa	13 197 592	1 659 407	5 602 236	5 581 105
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1 000 euroa	1 037 090	114 164	375 320	524 469
Jalostusarvo/henkilöstökulut	1,3	1,1	1,5	1,3
Käyttökate-%	3,0	1,4	3,0	3,5
Rahoitustulos-%	2,3	1,0	2,5	2,5
Nettotulos-%	1,1	-0,1	1,4	0,9
Kokonaistulos-%	1,7	0,1	2,5	1,0
Kokonaispääoman tuotto-%	5,0	2,6	5,6	5,0
Omavaraisuusaste, %	41,6	41,3	41,4	41,5
Kokonaisvelat/liikevaihto-%	30,1	25,5	30,4	30,0

Kaupan tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilaston ennakkotiedot vuodelta 2009 sisältää tietoja eri toimialojen tuloksen muodostumisesta ja kannattavuudesta. Keskeiset tunnusluvut on laskettu erikseen pk-sektorille ja koko toimialalle.

Tilastoyksikkönä on yritys. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutus toiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Lopullisesta tilastosta poiketen ennakkotilastossa ei ole mukana kuntien liikelaitosten tietoja. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelman tiedot pääkohdittain, sekä näistä lasketut kannattavuuden keskeiset tunnusluvut. Ennakkotilastossa taseesta on julkaistu taseen loppusumma ja taseesta laskettuja tunnuslukuja. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma esitetään ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi tuloksen muodostumisen kannalta keskeiset erät, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot sekä myyntitappiot ja fuusiotappiot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden myyntivoitot - fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset - vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Taseen loppusumma}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäätös siirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, kommandiittiyhtiö, avoin yhtiö, osuuskunta, säästöpankki ja taloudellinen yhdistys),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2008 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Toimialaluokitus 2008 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev.2:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Rakennetilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoverotusaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) No 295/2008.
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus Euroopan neuvoston asetus No 696/93.
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2008 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev.2:een, jota on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä tasolla.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppi, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja noin 6 000 yritykseltä. Tiedustelun piiriin kuuluvat toimialojen Kaivostoiminta ja louhinta, Teollisuus, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto sekä Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto ja muu ympäristön puhtaanapito kaikki yli 50 henkilöä työllistävät yritykset. 10–50 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Muiden toimialojen kaikki yli 100 henkilöä työllistävät yritykset kuuluvat tiedustelun piiriin ja 10 — 100 henkilöä työllistävistä yrityksistä tiedusteluun on valittu yritykset satunnaisotannalla. Tiedustelun piiriin kuuluu myös joitain henkilöstömäärältään pienempiä yrityksiä sekä kaikki kunnalliset liikelaitokset

Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuva-arkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 12, 64, 65, 66, 84, 851, 852, 853, 854, 85591, 856, 86210, 91010, 94 (toimialaluokitus 2008). Otokseen kuuluvien yritysten tiedot tarkistetaan yrityskohtaisesti. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelmatiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitustiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta julkaistaan vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden syyskuussa ja lopulliset tiedot tämän jälkeen helmikuussa.

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta.

6. Tilaston vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Tilastotiedoista on saatavilla vuoden 2002 toimialaluokituksella yhtenäinen aikasarja 1999 - 2008. Kuitenkin yhtenäisyyttä muihin tilastoihin rajoittavat käsitteelliset ja menetelmälliset asiat:

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä luvuista. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Lisätietoja

Leena Jussila (09) 1734 3754
Vastaava tilastojohtaja:
Leena Storgårds
rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute